

Ripoll a través de les imatges d'Àngel Toldrà Viazo (A.T.V.)

Agustí Dalmau i Font

La nostàlgia vers un passat enigmàtic, màgic, tranquil i sorprenent, ha tornat amb més força que mai a la societat de final de segle XX. Als nostres dies és habitual que els polítics i, de rebot, les persones que es troben immerses en la cultura, treguin la pols a una efemèride del passat per activar una entitat, per recuperar un edifici, per reclamar una obra....

A un nivell més popular, ha sorgit un autèntic "boom" o esclat per recuperar imatges o instantànies antigues. Contínuament se succeeixen la publicació d'obres referides a la conservació de fotografies antigues -o a l'evolució d'una població a través d'imatges-, les exposicions retrospectives, o bé l'obsequi de reproduccions per part d'entitats i empreses o de la premsa escrita.

Entre els aficionats catalans i ripollesos interessats pel col·leccionisme de postals, les sigles A.T.V. són del tot conegudes: corresponen al fotògraf barceloní Àngel Toldrà i Viazo. La col·lecció de postals de Toldrà immortalitza preferentment espais urbans (carrers, places, fonts, jardins, esglésies, etc) i està integrada per 4.577 vistes, recollides pel fotògraf arreu de Catalunya i de les illes Balears.

Com es reconeixen les postals d'Àngel Toldrà? Donem-ne una descripció: A la cara de davant hom hi pot llegir el títol de la vista. Primer de tot hi ha les inicials A.T.V., després un guió, el número de la imatge, un guionet, el nom de la població en majúscula, una coma i, per últim, el títol de la postal. Tot el text és redactat en color vermell. Darrere de totes les vistes hi ha el mateix escrit: Ed. Àngel Toldrà Viazo - Barcelona.

Àngel Toldrà, si fem cas de les tres sèries de postals de les quals tenim constància, va venir a Ripoll en tres ocasions. La primera sèrie, que comprèn les imatges numerades del 762 al 781, va ser captada entre els anys 1902 i 1905, que majoritàriament corresponen al monestir de Santa Maria. De les tres sèries, la primera és la més corrent i alhora la més fàcil d'aconseguir. A continuació segueix el llistat de postals. En tot moment s'ha respectat el títol i l'ortografia de l'època i no s'hi han esmenat les errades derivades del poc coneixement de la història de Ripoll.

762-RIPOLL, Vista parcial

763-RIPOLL, Puente de la Estación

764-RIPOLL, Carretera de la Estación

765-RIPOLL, Río Frezer

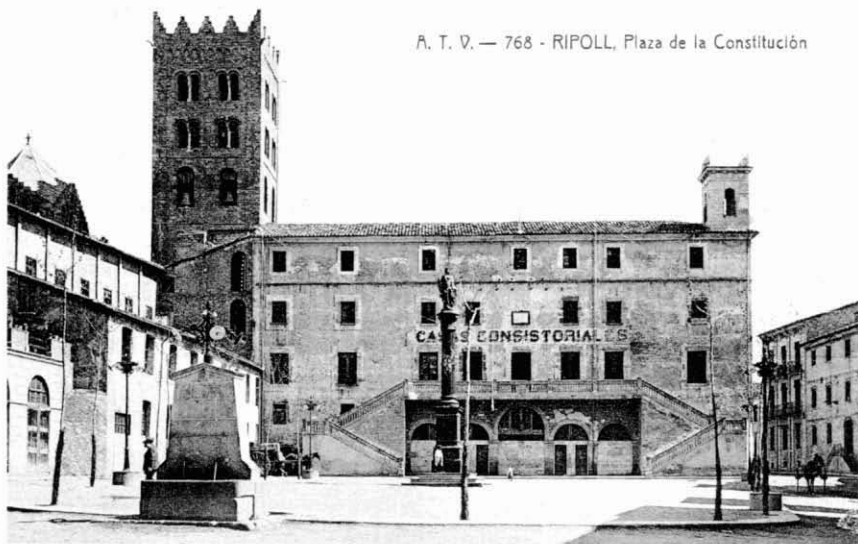
766-RIPOLL, Puente de Olot

767-RIPOLL, Río Ter

El pont d'Olot, abans de l'aparició del trànsit rodat, en el moment de creuar-lo alguns vilatans i un pastor. A mà esquerra i en primer terme, l'antic escorxador, construït l'any 1870; al fons, el campanar de l'església de Sant Eudald. Període: 1902-1905. Procedència: Col·lecció particular d'Agustí Dalmau.

A. T. V. — 768 - RIPOLL, Plaza de la Constitución

Vista de la plaça de l'Ajuntament, entre els anys 1902 i 1905. A la dreta de la casa de la vila, la torre construïda al 1898 i que serví com a estació meteorològica; al centre de la plaça, el monument del 27 de Maig. La font que hi ha en primer terme fou traslladada a la plaça de l'abat Oliba el 1911. Procedència: Col·lecció particular d'Agustí Dalmau.

768-RIPOLL, Plaza de la Constitución

769-RIPOLL, Puente del Arrabal

770-RIPOLL, Vista general del Monasterio

771-RIPOLL, Fachada principal de Santa Maria

772-RIPOLL, Pórticos y Portada de Santa Maria

773-RIPOLL, Portada de Santa Maria

774-RIPOLL, Detalle de la portada de Santa Maria

775-RIPOLL, Santa Maria, Sepulcro del Abad Oliva

776-RIPOLL, Claustro de Santa Maria

777-RIPOLL, Interior del Claustro de Santa Maria

778-RIPOLL, Santa Maria, Detalle de Capiteles del Claustro

779-RIPOLL, Santa Maria, Detalle de Capiteles del Claustro

780-RIPOLL, Santa Maria, Clave de bóveda en el Claustro

781-RIPOLL, Santa Maria, Clave de bóveda en el Claustro

La segona sèrie, composta només per cinc vistes, inclou els números 1416 al 1420. Es realitzaren entre els anys 1905 i 1907.

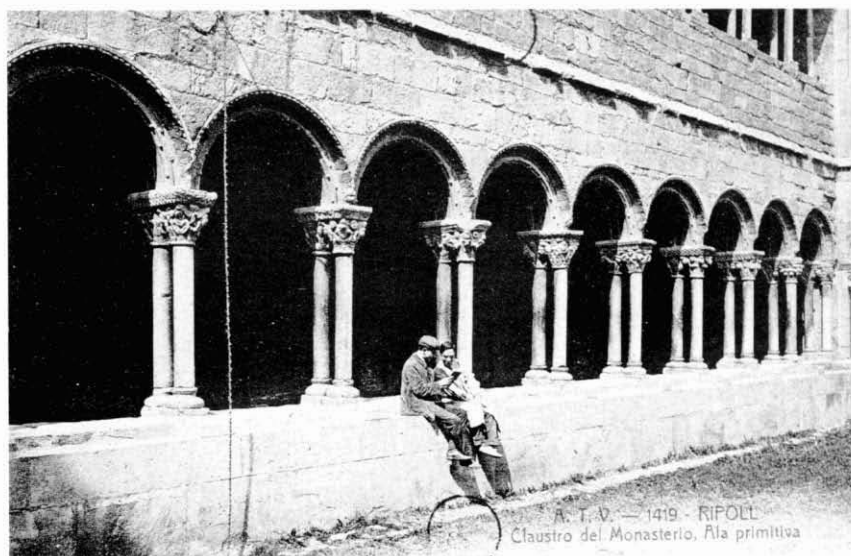
1416-RIPOLL, Paseo Ragull

1417-RIPOLL, Plaza del mercado

1418-RIPOLL, Confluencia del Ter y Freser

1419-RIPOLL, Claustro del Monasterio, Ala primitiva

1420-RIPOLL, Claustro del Monasterio, Galeria superior

Vista de l'ala nord del claustre. Període: 1905-1907. Procedència: Col·lecció particular d'Agustí Dalmau

La tercera sèrie, sense cap mena de dubte la més difícil d'aconseguir entre els col·leccionistes de postals de Ripoll, abasta del número 3943 al 3952. Aquesta darrera postal no és una sola imatge, sinó que es tracta de tres instantànies que donaven lloc a un tríptic desplegable, en el qual es pot

veure Ripoll des de la part baixa de la muntanya de sant Bartomeu. La construcció de la capella de sant Miquel de la Roqueta, l'any 1912, és l'element decisiu per datar les postals de la sèrie. Al fons i a mà dreta de la vista número 3946 s'aprecien les bastides, corresponents a l'edificació d'aquesta capella.

- 3943-RIPOLL, Riu Freser (Gorch de la Viga)
- 3944-RIPOLL, Plassa de la Constitució
- 3945-RIPOLL, Absis del Monastir
- 3946-RIPOLL, Riu Ter y Estació del F.C.
- 3947-RIPOLL, Passeig Ragull
- 3948-RIPOLL, Unió del Ter y Freser
- 3949-RIPOLL, Carretera de Ribas. (Prat d'Ordina)
- 3950-RIPOLL, Claustre del Monastir (Sigle XII)
- 3951-RIPOLL, Cimbori y Altar Retaule de Santa Maria
- 3952-RIPOLL, Vista general

La possibilitat de trobar alguna postal circulada i un major coneixement de l'evolució urbanística pot permetre, en un futur no gaire llunyà, fixar amb més precisió l'any en què Àngel Toldrà retratà els punts aparentment més atractius de Ripoll.